

**Valtiovarainministeriön päätös kunnan
peruspalvelujen valtionosuudesta sekä
kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2024**
Kunnanhallitus 11.03.2024

Dnro
9/02.05.01.02/2024

Päätös	Kunnanhallitus päätti lähettää valtiovarainministeriölle liitteenä mukaisen oikaisuvaatimuksen koskien valtiovarainministeriön päätöstä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2024.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää lähettää valtiovarainministeriölle liitteenä mukaisen oikaisuvaatimuksen koskien valtiovarainministeriön päätöstä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2024.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Asian valmistelu	<p>Kuntalain (410/2015) 38 §:n mukaan kunnanhallitus johtaa kunnan taloutta ja 39 §:n mukaan vastaa sen taloudenhoidosta ja myös huolehtii sen sisäisestä valvonnasta ja valvoo kunnan etua. Julkishallinnon hyvä tilintarkastustapa (Suomen tilintarkastajat ry:n suositus 3/2020) kohdan 4.2 mukaan kunnanhallitus myös, yhdessä muiden tilivelvollisten kanssa, vastaa valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuudesta.</p> <p>Kunnanhallitukselle tuodaan osana sisäistä valvontaa ja kunnan edunvalvontaa käsittelyyn valtiovarainministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön päätökset kunnalle myönnettyistä valtionosuuksista sekä valtiovarainministeriön päätökset verotulojen menetysten korvauksesta sekä kotikuntakorvausten perusosasta ja selvitetään edellä mainittujen vaikutukset kunnan talouteen.</p> <p>Kuntien rahoitusjärjestelmästä tärkeimpiä ovat verotulot ja valtionosuudet. Näistä valtionosuudet muodostuvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valtiovarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja verotulojen menetysten korvauksista ja - opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta. <p>Valtiovarainministeriö (VM) on päättänyt 21.12.2023 vuodelle 2024 myönnettävästä peruspalvelujen valtionosuudesta ja verotulojen menetysten korvauksesta.</p> <p>Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja myös kunnan omiin olosuhdetekijöihin. Merkittävin laskennallinen peruste on ikärakenne. Laskennallisista kustannuksista vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka vuonna 2024 on 1 388,69 euroa/asukas (2023: 1 359,93 euroa/asukas). Valtionosuusprosentti vuonna 2024 on koko maan osalta 21,92 (2023: 22,09; 2022: 23,59 %) ja Hartolan kunnan osalta -14,72 (2023: -11,78; 2022: 35,40 %).</p>

VM:n 21.12.2023 päättämät valtionosuudet ja verotulojen menetysten korvaus verrattuna Hartolan kunnan talousarvioon 2024:

	VM:n päätös	TA 2024	ero
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ilman verotuloihin perustuvaa tasausta	-506 987 €	-462 500 €	-44 487 €
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	578 985 €	576 000 €	2 985 €
Verotulojen menetysten korvaus	620 104 €	624 950 €	-4 846 €
YHTEENSÄ	692 102 €	738 450 €	-46 348 €

Peruspalvelujen valtionosuus ja verotulojen menetysten korvaus ovat yleiskatteellisia eriä, joiden käytöstä palvelujen tuottamiseen kunta voi itsenäisesti päättää. Rahoituserät maksetaan/laskutetaan kuukausittain tasasuuruisin erin.

Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauksen perusosa maksetaan osana valtionosuusmaksusta ja se perustuu kunnan esi- ja perusopetuksen laskennallisiin kustannuksiin, ja sen määrä on eri 6-, 7–12- ja 13–15-vuotiaille. VM on päättänyt 21.12.2023 kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2024 ja se on 7 459,25 euroa (2023: 7 436,67 euroa). Vuoden 2024 perusosan laskennassa on käytetty varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden (2022) tietoja toteutuneista kustannuksista. Hartolan kunnan osuus vuoden 2024 kotikuntakorvaustulosta on 14 919 euroa (2023: 35 770 euroa) ja menoista -174 546 euroa (2023: -226 923 euroa). Kotikuntakorvaustulot ja -menot kohdistetaan esiopetuksen ja perusopetuksen kustannuspaikoille.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus muodostaa OKM:n valtionosuuden. Sen erittely on seuraavanlainen:

	Valtionosuudet
Aamu- ja iltapäivätoiminta	7 099 €
Liikuntatoiminta	9 174 €
Nuorisotyö	1 786 €
Omarah.osuus lukiokoulutus	-245 482 €
Omarah.osuus amm.koulutus	-525 662 €
YHTEENSÄ	-753 085 €

	OKM:n päätös	TA 2024	ero
Kotikuntakorvaustulot	14 919 €	14 900 €	19 €
Kotikuntakorvausmenot	-174 546 €	-181 900 €	7 354 €
OKM:n valtionosuudet	-753 085 €	-690 200 €	-62 885 €

Mikäli kunta on tyytymätön tehtyihin päätöksiin, sillä on oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä kirjallinen oikaisu valtiovarainministeriölle. VM:n edellä kuvatut päätökset on tarkasteltu eikä kotikuntakorvauksen perusosaan sekä verotulojen menetysten korvaukseen löytynyt aihetta oikaisuvaatimuksen tekemiseen.

Hartolan kunta hakee kuitenkin oikaisua valtiovarainministeriön 21.12.2023 päätökseen (VN/35660/2023) kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2024 silti osin kuin peruspalvelujen valtiosuuslaskelmissa on huomioitu Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän alijäämän kattamisvelvollisuus, joka aiheutuu yhtymän tekemästä tilinpäätösvarauksesta.

Oikaisuvaatimus on liitteenä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jakelu

Valtiovarainministeriö, kirjaamo.vm@gov.fi